

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben: Egy óra kor. 1.	Vidéken: Egy óra kor. 1.50
Negyedévre 3.—	Negyedévre 3.00
Félévre 6.—	Félévre 7.—
Egész évre 12.—	Egész évre 14.—

Egyes példány ára 4 fillér (2 kr.)

Feloldó szerkesztő és laptulajdonos

KORBULY JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Budapest, IX., Calvin-tér 8. szám alatt.

Hirdetések petit számítással, díjszabás szerint.

Ápóhirdetések ára: egy sor 2 fillér, vastagabb betűvel 4 fillér.

Egan.

Budapest, június 20.

Ez a név sehogysem akar lekerülni a napirendről.

Igazán csodáljuk Egan urnak az ő idegrendszerét. A miniszternek tegnapi válaszból fogalmat nyertünk arról az óriási munkásságról, amelyet Egan Ede egy, a megsemmisülés örvényének szélére jutott nagy vidék népének megmentésére kifejt és szinte csodálatos, hogy ebben egy percig sem zavarják meg az ellene intézett, szünni nem akaró támadások és nem hozák ki sodrából még a közvetlen közelében folyó áskálódások sem. A miniszter kijelentette, hogy ő nem tussol semmit, de el sem engedi áztatni a valódi érdemet. Ez az elismerés, ez a támogatás erőssége lehet Egan Edének, de lelkének hatalmas erejét mégis a céltudatosan követelt és megalkuvást nem ösmerő munka növeli, amelynek vértéről le kell, hogy patanjanak az igaztalan támadások nyilai.

Le is pattantak, mert még azt a tényt sem szabad felednünk, hogy akinek nincs igaza, az igen bizonytalan kézzel lövöldöz, az rendesen vagy túl, vagy innen lö a célon.

Egyetlen egy oly eset van, amelyben magunk is aggályosan szemlélünk a ruthén-akció nagy erélyű, nagy buzgalmu végrehajtójának munkálkodását. Ez eset pedig akkor következne el, ha Egan Edét munkálkodásában csakugyan felekezeti szempontok, mondjuk ki nyíltan: antiszemitizmus sugalmazná. De már annyira még sem mehetünk, hogy miután a ruthén nép tönkre-

tételében bünös kazárhad kártékonyágának ellensúlyozását, jóvátételét a zsidóság egy része — elég helytenül alkalmazott érzékenykedéssel — a saját sérelmének fogja fel, hát áldozzuk fel, hagyjuk szerencsétlen sorsára azt a becsületes, jó népet és engedjük tovább pusztulni, rabszolgajáromba görnyedni a liberálizmus hamisan felfogott jeliszavai alatt. Elengedtük volna Egan urnak is, másoknak is némely fölösleges szavát, vagy betűjét, amelyek elmaradásával az ellenfélnek kevesebb módja akadt volna a ruthén akcióba való kapaszkodásra, ám jól tudjuk, hogy ez az indokolatlan ellenségeskedés még akkor sem maradna el, ha Egan Ede süket-némának születik és barátai irógörccsökhöz esnek, valahányszor íróasztalukhoz ülnek. Mert ha a ruthén akcióba nem illik, nem szabad felekezeti szempontokat vegyíteni, legyen ez tilos nem csupán Eganra és a ruthén akció barátaira, hanem azokra nézve is, kik azt önző és szűkkeblű indokokból, minden cáfolat és kudarc dacára, jobb sorsra méltó kitarással egész a tolokodásig, hol nyíltan, hol elburkolva folyton gyakorolják és lármázó lapjaik révén érvényesítik,

Legyen már egyszer vége ama jószándék meggyanusításának, amelyvel véreinknek a végromlástól való megmentését szakadatlanul kísérik és félreértetni igyekeznek. Nem csupán azt követeljük, hogy Egan nyugodtan fejezhessen be népmentő munkáját, hanem azt is, hogy ez a népmentés hajtassék végre az ország egyéb vidékein is, amelyeknek jobb sorsra méltó lazossága nem önhibájából, hanem a balviszonyok következtében a pusztulás ve-

szedelme elé jutott. Ez a nemzet szent kötelessége, amelyet gyakorolnia kell mindenfelé, ahol vérei segélykiáltással fordulnak a szülőházához, valamint szent kötelességünk mindnyájunknak, hogy a mentőmunkával megbízott azt teljes odaadással, megfelelő eredménnyel végző egyéneket megbecsüljük, őket nem mindig tiszta forrású támadások ellen megvédelmezzük és őket becsületes munkájukban tehetségünk szerint támogassuk.

Budapest, június 20.

A pénzügyi bizottság letárgyalta már „az 1898 évi közösügyi zárszámadásra alapított végleges leszámolás szerint Magyarország terhére mutatózó tartozás fedezéséről, továbbá az 1899 és 1900 évi közösügyi kiadásokra Magyarország által pótlólag fizetendő összegekről” szóló törvényjavaslat, továbbá „közsegélyre szoruló 7 éven felüli gyermekek gondozásáról” rendelkező törvényjavaslatot és a „magyarországi városok és községek fogyasztási adó természetű jövedelmeinek ideiglenes rendezéséről szóló 1899 évi VI. törvények hatályának meghosszabbításáról” szóló törvényjavaslatot. Mind a három törvényjavaslatot elfogadta a pénzügyi bizottság s mai jelentése kapcsán beterjesztette a Háznak elfogadás végett.

Választási mozgalmak. Az országszerte megindult választási hadjáratnak két érdekes mozzanatáról kaptunk értesítést. Az egyiket Jászberényből. Arról szól, hogy Almássy Géza erősen dolgozik, hogy a kerületet Apponyitól elhódítsa. Már a tudósítás maga is képtelenség, amelynél képtelenebb csak az Almássy ur állítólagos szereplése lehet. Alig hihető, hogy akadjon ember, aki Apponyival szemben elég merész legyen felvenni a küzdelmet épp abban a kerületben, amely a legbrutálisabb választási eljárás alatt fényesen megállotta képviselője mellett a

A MAGYARSÁG TÁRCÁJA

Budapest diszpolgárai.

— A Magyarország eredeti tárcája. —

Most, hogy a diszpolgárrá választás aktuális témája lett a fővárosnak, nem érdektelen kissé visszapillantani a diszpolgárság fejlődésére.

Mert amint ez a hatalmas, erőteljes és élettől lüktető főváros csak az újabb évtizedek alatt lett igazán fényes világvárossá, úgy diszpolgársága sem volt azelőtt mindig ekkora kitüntetés, megtiszteltetés.

A diszpolgárság eredete arra az időre esik, mikor a polgárjog megszerzése elengedhetetlen kelleke volt valaki existenciájának s ha egy városban megtelepedett, csak akkor vehetett bármiben részt, ha a város polgárjogát elnyerte. Körülbelül megfelel ez a mai viszonyokban annak, hogy a külföldi ember, ha magyar honos lesz, állampolgári jogokat kell, hogy szerezzen. De hát persze, azóta az állam megette a várost!

Fedhetetlen magaviselet és önállóság mellett városi ingatlan megszerzése, céhbeli tagság, kereskedőség és intelligencia voltak azok a kellé-

kek, amelyeket a polgárjog megadásánál megkívántak. Ezen kellékek, ha rendben voltak s ha a folyamodók a megállapított díjat megfizették, a fejesketéssel városi polgárnak fel voltak avatottak. Ez a díj 1710-ig 5 forint volt, 1848-ban már három mesterségi fok szerint 30, 12 és 6 forint, amint ingatlan, kézimunka, vagy kereskedés révén szerezte meg valaki polgárjogát.

Városi szolgálatban álló személyek, részben szegénységük miatt, részben jutalmazásként díjmentesen nyerték el a polgárjogot. Később nagy befolyású emberek érdemképen részesültek ily kedvezményben s minthogy a polgárjogért nem fizettek, ezeket gratis-polgároknak nevezték. A gratis-polgárság átmenet volt a tiszteletbeli, vagyis a diszpolgárságra.

Ez a fejlődése a diszpolgárságnak. Ugy Buda, mint Pest külön-külön adományoztak ilyen jogot de 1722. után a budai tanácsot eltiltották tőle, mert valami kis hiba fordult elő a kréta körül. Ugy látszik, megvesztegetésféle történt, ami azt mutatja, hogy a hajdenkorban is panamáztak.

A gratis-polgárokból átmenet volt a diszpolgárok felé az 1758—1838-ban ilyen jogot nyert polgárok névsora. Itt látjuk Eszterházy Ferencet, Ürményi Józsefet és Ürményi Bernátot.

Az első diszpolgári oklevelet Lónyai János kapta 1838-ban, az árvizkor kiküldött kormánybiztos, bár 1830-ban Mérey Sándor Buda váro-

sától már kifejezetten diszpolgári jogot nyert. A Lónyai János-féle első diszpolgárból közlünk néhány részletet:

„Mi szabad kir. Pest városa Polgár mestere, Főbírája és egyéb Tanácsnokai: jelen oklevelünk erejénél fogva tudomásul és emlékeztetül adjuk, hogy mi a választó Polgárság közönségével együtt hálás érzéssel elismervén ő Méltóságának Vásáros Naményi s Nagy Lónyai Lónyai János urnak ezen nagymű érdemeit, melyeket az ezen várost érte rendkívüli Duna kiáradása következtében ő császári királyi főhercegsége, az ország fenséges Nádora kegyes rendeletéből királyi Biztossá történt kinevezetése után, a felette súlyos állapotba jutott városnak bölcs és mély belátással vitt kormányzásával magának szerzett,

— közakarattal elhatároznánk: valódi s nyílt szívű megismerésünknek a mély halánknak némi maradandó jelét adni, nem különben a város minden Polgárainak köszönetünket kifejezni, reményelvén, hogy ő Méltósága ezen iránta mélyen érzett tiszteletünk kijelentését kegyesen elfogadni méltóztatik, miért is azon hatalmunk és szabadságunknál fogva, melylyel legkegyelmesebb királyi kiváltságunk és Hazánk élő törvényei által felruházva vagyunk, fentisztelt Vásáros Naményi és Nagy Lónyai Lónyai János ő Méltóságát ezennel ünnepelesen szabad

hűség tűzpróbáját. — A másik tudósítás azt jelenti, hogy Abauj-Tornamégye *gönci* kerületében a választók népes gyűlése egyhangulag gróf *Károlyi Sándort* jelölte képviselőnek.

Az összeférhetlenségi bíráskodás megállapítására kiküldött bizottság befejezte munkáját. Az utolsó ülésen elfogadott lényegesebb módosítás a következő: A 37. §-ból kitöröltetett az a rendelkezés, mely szerint az „előök nem szavaz”. A szakasz első bekezdéséül a következő rendelkezés vétetett föl: A föltett kérdésekre minden bizottsági tag, beleértve az elnököt is, igennel vagy nemmel köteles szavazni. A szavazólapon előforduló törítés vagy megjegyzés nem vétetik figyelembe.

Az általános polgári törvénykönyv. Az általános polgári törvénykönyv tervezetének, mint felhivatalosan jelentik, már egész indokolása elkészült. A dologi jogról szóló rész már meg is jelent; e héten megjelenik a személyi és családjogra vonatkozó rész, míg a kötelmi és örökösödési jogi tervezet indokolása előreláthatólag csak az őszszel kerül ki a sajtó alól; az év folyamán azonban mindenesetre az egész indoklás a közönség rendelkezésére fog állani.

Székely munkások sorsa.

Marosvásárhely, június 19.

Pár nappal előbb az a hír járta be a lapokat, hogy a román kormány a Romániába özőnlő *székely munkások bevándorlását* minden módon meg akarja akadályozni s e célból elhatározta, hogy mindazon földbirtokosoknak és bérlőknek, akik aratás idején a szükséges munkaerőt román munkaerővel nem képesek fedezni, hajlandó az egész munkaidő tartamára megfelelő számú katonaságot rendelkezésre bocsátani egyszerű kivánságra.

Ezzel a tárgy fölött napirendre tértek.

Pedig, ha csak egy kicsit fontolgatják vala a kérdést, roppant nagy veszedelem van abban.

Vizsgáljuk csak egy kicsit közelebről a dolgot.

Ez az intézkedés elsősorban a román munkás- és középosztály feltékenységében, de különösen a székelység — mint megszokott munkaerővel szemben lábra kapott gyűlöletben leli magyarságot, s habár látszólag a mi malunkra hajtja is a vizet — mert arra kényszeríti a székelység szezon-munkát kereső tömegét, hogy munkáját itthon kínálja, nagyobb csapás, mint amennyit hirtelenjében orvosolhatnánk.

Mert, mért mennek oda a székelyek? Hogy munkát keressenek.

És kik mennek oda? Akik itthon nem kapnak munkát, s hosszú időn át megszokták munkaerőjüket Oláhországban értékesíteni.

Az oláhság nemzeti energiája tehát akkor is veszedelmet rejt magában, ha visszautasítja fa-

királyi Pest város polgárai sorába felvesszük s tiszteletbeli polgárnak kinevezzük, adván és tulajdonítván ő Méltóságának mindazon jogokat s szabadságokat, amelyekkel e városnak valóságos polgárai régtől fogva éltek.

Harmintyolc után egy évtized múlva szomorú listája nyílt a diszpolgárok névsorának. Az abszolút kormány kényszer útján nevezte ki diszpolgárrá: Haynaut, Paskievichet, Radeczkyt, Windisgrätzet, s még néhányat egyönyörű kompániából. Pár évvel később a tanács diszpolgárrá választja O'Donnell Miksa grófot, mikor az ő felségét Libényi merényletetől megmentette. Pest város diszpolgárainak sorát dr. Smolka Ferenc, a magyar érdekeket védő reichsrathi lengyel képviselő és Andrassy Gyula gróf zárják be.

S ezután jó Budapest fő és székesfőváros diszpolgárainak sora. Munkácsy Mihály az első, s most Fejérváry miniszter a legutóbbi. A névsor a következő: Munkácsy, Simor János, Boross Gábor, Kossuth Lajos, Jókai Mór, Wekerle Sándor, Kammermayer Károly, báró Bánffy Dezső, báró Fejérváry Géza.

Budapestnek összesen 94 diszpolgára van, persze e számot úgy kell vegyük, hogy e diszpolgárokat még részint Buda, részint Pest választotta meg. Budapest főváros még csak 9 diszpolgárságot adományozott.

junkat, fajunk földönfutóvá lett részét, amelynek fájdalom immár: *ott a haza, ahol a kenyér.*

Megmondom miért.

Csak nem régiben volt szó, éppen egyik székelyföldi lapban arról, hogy a m. kir. államvasutak székelyföldi vonalain bánffi-hunyadi munkásokat alkalmaznak, hogy a marosvásárhelyi cukorgyárban tót munkások dolgoznak.

Az is nyílt titok, hogy Háromszék megyében Székely György orsz. gyűlési képviselő kilyéni birtokos; *Bogdán* Arthur sepsisztgyörgyi, *Béldi* Tivadar bodolai birtokosok, Udvarhely megyében az Ugronok; Bras-ó megyében a botfalvi cukorgyár stb. tót munkásokat fogadnak. Csak egyedül a botfalvi cukorgyárban 450 tót munkás van ez idő szerint alkalmazva.

Tehát a székely itthon nem kap munkát, mert az amugy is kevés kenyeret eleszik előle a tótok.

Elismerem, hogy a tótok is magyar állampolgárok (csak az a kár, hogy bizonyítani kell), a kizáró színtén gondoskodni tartozunk — ha megszorulnak, de ne hozzák ide, ahol úgy is szükség van!

Mert a tót munkást hozzák ide!

Mig a székely idegenben kénytelen kínálni magát, a székelyföldi birtokosok elmennek a felvidékre és faluról-falura járva szedik össze a tót munkásokat. Előleget, utiköltséget adnak nekik és erős kötetést csinálnak, hogy 6 hónapig ellátják munkával, esős időben is élelmezik stb.

Kutattam az okát is.

Azt mondják, hogy a tót engedelmesebb, mint a székely stb.

Engedelmesebb lehet, de nem jobb!

S hogy éppen fölön ragadjam ezt az érvet, a baj abban áll, hogy a székelylyel nem csinálhatnak zsarnok módra mindenféle igazságtalanságot, mert sarkon fordul és ott hagyja, míg a tót messze tűzhelyétől kénytelen tűrni mindent.

A székely munkások tehát vándorolnak, idegen ország határiról visszaveretnek és segítség nélkül állanak most már kívül-belül.

A székelytől azt várnák, hogy menjen oda és kínálkozzék *potom áron* minden munkára, a tótért pedig kimennek, verbuválvaak és feltételeket fogadnak el, csak hogy megnyerhessék.

A székely munkás nyomorog, a tót 160—200 koronát visz haza a munkaidő befejeztével.

Mi ez?!

Ostorozni való hazafiatlanság!

Hová menjen most már a székely? Vegye útját Amerika felé?

Oda is elindult már. Kecsegtetőbb ígéreteket kap onnan, mint saját hazájában honfitársaitól.

Elszorul a lelkem, mikor e sorokat írom.

Oly sokan vagyunk talán ebben a nyomorult oláhgyűrűben, hogy már a világ minden részében elszoródhatunk?!

Bizony istenátka ül rajtunk, akik már nem szeretjük testvéreinket sem.

Alig lehet egy hónapja, hogy a kereskedelmi kormányának javaslatot tett a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara, hogy ezen aránytalanul kedvezőtlen munkaviszonyokon egy *székelyföldi munkaközvetítő intézet felállításával lehetne segíteni.*

A székelyföldi hatóságok pedig többen azt a nézetet vallották, hogy az tölösleges, mert kínálat és kereslet magától kiegyenlítődik.

Ime, hogy cáfol rajuk az élet. Magyarország kormányának a romániai kormány kell, hogy eklatáns bizonyítékot szolgáltatson arra nézve, hogy itt a kereslet és kínálat nem egyenlítődik ki, hogy a Székelyföldre munkaközvetítő intézet kell, mely a munka-fölösleget az ország belsejébe irányítsa s a nem egyszer megnyitkozott hazafias magyar birtokosoknál biztosan elhelyezze.

Hisz tudjuk, hirdette volt a lapokban is, hogy több magyar birtokos nyilatkozott készenek a székely munkásokat elhelyezni, de mert nem volt összegyűjtő közvetítő intézményünk, csak az óhajtasnál maradtunk.

Ma is úgy vagyunk!

Hova menjenek tehát a Románia határiról visszavert székelyek.

A nagybirtokosokhoz, a gyárakhoz, a vasúthoz, vagy Amerikába?!

A napszámra szorult ember nyomora égbe kiált!

Ideje, hogy enyhítsünk rajta, hogy biztos keresethez juttassuk őket, akik már Oláhországra k sem kellenek.

Máthé József.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 20.

A mai nap folyamán — úgy mutatják legelőbb az előjelek, — nem lesz izgalmas tárgyalásra kilátás. Közledeven fél tizenegy, a folyosók és az ülésterem még mindig üresek. Az az egynéhány képviselő, aki itt van, még mindig a tegnapi zajos ülés emlékeit boncolgatja, áhítván, hogy mielőbb elkövetkeznék már a nyári vakáció.

Perczel Dezső előök végre háromnegyed tizenegy felé megnyitja az ülést. A jegyzőkönyvet hitelesítik, az irományokat előterjesztik. Ezután *Neményi* Ambrus előadó a pénzügyi és közigazgatási bizottság jelentését terjeszti elő a 7 éven felüli gyermekek gondozásáról szóló javaslatról, melyet később napirendre tűznek. Ezen előzmények után következett a *napirend.*

Kola János előadó az igazságügyi bizottság jelentését adta elő abban a dologban, hogy ne adassék meg a kolozsvári kir. főügyésznek a perindítási engedély annak a szegény erdélyi oláhnak üldözésére, aki öntudatlan állapotban a törvényhozást állítólag megsértette.

— Helyes! helyes! hangozott az ellenzéken, mire a t. Ház az igazságügyi bizottság javaslatát elfogadta.

A *közigazgatás egyszerűsítéséről* szóló *javaslat*hoz *Páder* Rezső szólott először. Kifogásolja, hogy a kormány még a városok, különösen az anyakönyv vezetésének adminisztrációja egyszerűsítéséről nem adott felvilágosítást. Ő az önkormányzatnak hive. A vármegyét a rendelkezéssel tették tönkre s most még fölébe ki is nevetik, gonyolják, mint az előadó is tette. A főispáni korteskedéssel bevitték a korrupciót is a közigazgatásba.

— Ugy van! Ugy! erősítik a néppárton.

A szónok ezután helyteleníti, hogy a két egybehangzó ítélet ellen ne lehessen felebbezni. Maga és a néppárt nevében a javaslatot különben általánosságban elfogadja.

A második szónok ma *Kossuth* Ferenc, aki kijelenti, hogy a büntető-parancs a magyar jog sarkalatos alapeibe ütközik. A közigazgatás egyszerűsítéseért nem szabad volna megtámadni alkotmányosságunk egyik legrégebbi alapelvét, hogy senkit meghallgatás és tárgyalás nélkül elítélni nem szabad. A miniszterelnök megmondhatta volna, hogy a büntető-parancsral a következő kormányoknak a legnagyobb korteszközt szolgáltatja. A büntető-parancs az erőszak uralmát jelenti. A miniszterelnök azt hiszi, hogy az ő kormánya, mely a választási erőszakosságot kizárja — örökké való lesz.

— Még egy sem halt meg Magyarországon, mint miniszterelnök, jegyzi meg derűtséggel *Polónyi* Géza, *Kossuth* Ferenc pedig nagyon valószínűnek tartja, hogy mint voltak a múltban, a jövőben is akadnak erőszakos polgárok, akik a büntető parancsot kiaknazzák. A közigazgatást jogsorítás nélkül ki lehet egyszerűsíteni, a hataskörök egyszerűsítésével. Széll Kálmán Deák Ferenc iskolájában járt, aki a közszabadságot tisztelte, kéri azért a miniszterelnököt, hogy e javaslatban ő se csorbítsa meg a közszabadságot.

Horánszky Nándor szólalt fel ezután nagy érdeklődés mellett. A javaslat elleni méltatlan támadásokat akarja kellő mértékre leszállítani. A közigazgatás egyszerűsítését, reformját mindenki óhajtja, mert a jelen közigazgatás nem felel meg már a folyton fokozódó igényeknek. Minden téren az államhoz folyamodnak s az állami organizmusnak — az autonómiának nem

megrövidítésére — meg nem adni a cselekvési eszközöket, az fából vaskarika volna. Ez a javaslat nem érinti a jelen közigazgatási organizmust s nem növeli — mint az ellenzék állítja — a kormány hatalmát. S ezzel szemben az ellenzék azt állítja, hogy ez a javaslat megtámadja a népszabadságot, rombol. Nagy mondások. Hát hol rombol, hát hiszen a jelen közigazgatás keretében mozog, azt meg nem rombolja. Az ellenzék nem nézi a javaslat célját, loyális előterjesztését, azért nem kelt visszhangot felszólalásával. A kormány az autonomia beillesztésével kilátásba helyezte a közigazgatás államosítását, helyeser, mert például a jelen közigazgatásban hogy lehetne a személyzetet leszállítani.

— Tessék leszállítani a kvótát — kiáltja Polónyi.

Horánszky Nándor: A javaslat ellen többféle kifogás hozott fel, nevezetesen a felebbezések korlátozása tekintetében. Ez nem új a judikatúrában. Mit akar ez a korlátozás, hogy egyöntetű legyen az eljárás a felebbezés elintézésé tekintetében. Az ellenzék azt kívánja, hogy a két egybehangzó ítélet még harmadfoku elbírálás céljából menjen fel az államhoz is. Ez a legnagyobb foku bizalmatlanság a vármegye ellen. A felebbezés-korlátozás tekintetében csak az lehet, hogy vagy elfogadjuk a jelen javaslatot, vagy főtartjuk a jelen konfuzus állapotot, vagy ad infinitum kiterjesztjük a felebbezési jogot.

Ő nem akarja e két utóbbit, azért a javaslat által ajánlott módszert fogadja el. Rátér ezután a büntető parancs ellen felhozott kifogásokra. Ez a szakasz nem foglalja magában a zaklatás ismérveit. Nem mondja, hogy nem lehetnek zaklatások, de hát a multban e parancs nélkül nem fordultak elő zaklatások. A javaslat 17. §-a tehát nem foglalja magában semmi újítást, semmi jogfosztást.

Barta Ödönnek válaszolva, kijelenti, hogy a büntetőparancsnál két jogi garanciát lát, az egyiket a fél belenyugvásában s ha ez nem következne be, a tárgyalás megtartásában. A közigazgatási büntetőparancsban több garanciát lát, mint a járásbírói büntetőparancsban, mert itt a hatósági közeg csak a saját hatáskörében tehet panaszt, míg a járásbírósnál még a hatáskörön kívül eső dolgokban is. Itt tehát semmiféle zaklatás nem történhetik. Ez a javaslat áldásos intézkedés a közigazgatás egyszerűsítésére, s akik ezt akadályozzák, nem a közérdeknek tesznek szolgálatot, azért a maga részéről elfogadja a javaslatot. (Általános élénk helyeslés a jobboldalon.)

Szell Kálmán miniszterelnök állt fel ezután, hogy válaszoljon az ellenzéki szónokok beszédeire, akik az általa mondottakat egyáltalán nem cáfolták meg. Páder Rezső felolvasta a javaslat indokolásának egy részét, de nem jól olvasta fel s épp az ellenkezőt olvasta ki abból, ami abban benn van. Midőn Páder felhozta, hogy jöhetnek kormányok, amelyek a büntető-parancsral visszaélhetnek, Polónyi azt mondta, hogy halála órájáig senki sem volt miniszterelnök.

— Azt mondtam, hogy senki sem halt meg mint miniszterelnök.

Szell Kálmán: Hát hisz az ugyanaz. Arról azonban biztosíthatja a Házat, hogy ő sohasem tesz azért semmit, hogy azon a helyen maradjon, melyen most van haláláig. A köteletség hozta oda, s addig marad ott, amíg a köteletség oda tartja.

A miniszterelnök azután az ellenzék gyakori közbeszólása közt védi a büntető parancsot. A közönségre csak előnyös lesz, ha minden apró-cseprő dologban nem kell tárgyalásra menni. A végrehajtási rendeletben különben gondoskodni jog arról, hogy eléggé intelligens ember kézbe-

sitse a büntető parancsot, aki az elleni orvoslást meg tudja magyarázni.

Hogy azonban az aggályokat minél jobban eloszlassa, gondolkodni fog affelől, hogy ha a büntető parancsban kiszabott büntetés elzárásra átváltoztatható, akkor ne tartassék-e tárgyalás. Továbbá kijelenti, hogy a részletes tárgyalás folyamán három módosítást fog benyújtani. Nevezetesen, hogy a 19 §-ban mondassék ki, hogy a kézbesítő a parancsot a fél saját kezéhez tartozik kézbesíteni, azt felolvasni, megmagyarázni azzal, hogy a fél az ellen tárgyalást kérhet 15 nap alatt. Továbbá, hogy a parancsban kiszabható bírság ne 40, hanem, 30 k. legyen s hogy már a kézbesítési ivbe beirassék, hogy a fél a parancs ellenében tárgyalást követel. Idáig elmegy, de magát az intézményt fel nem áldozza. (Helyeslés) Tovább cáfolja ezután az ellenzéki szónokok beszédeit, s állítja, hogy ebben a javaslatban az állami közigazgatásra való hivatkozás nincs s az egyáltalán nem a centralizációra való törekvés. Ennek a javaslatnak értéke, hogy a közigazgatást egyszerűsíti. Se több, sem kevesebb. Ő nem mondta, hogy ez nagy alkotás, de mondta, hogy hatása áldásos lesz.

És e javaslat kapcsán még is az ő komolyságát aknrták megtámadni frázisokkal. Rámutat arra, hogy a javaslat ellen tulajdonképpen érdembeli kifogást nem hallott, amit különben köszönettel vesz tudomásul. Visontainak igaza van abban, ha a közigazgatásból ki akarja vonni a bíráskodást. A közigazgatási bíráskodást e javaslat 13 §-ába ugyanis csak mint provizoriumot állította be (Helyeslés). Ami a minisztereknek rendeletek kibocsátására adandó felhatalmazást illeti, ez már bent van az 1897. XXXIV. t. c. 28-ban is. A felebbezések korlátozását úgy akarja keresztül vinni, hogy csak ott ne legyen helye a két egybe hangzó ítélet elleni felebbezésnek, ahol apró-cseprő kihágásokról van szó, de ott nem korlátozza a felebbezést, ahol már például szabadságvesztés büntetés szabott ki. Ezek az elvek vezérlik s ezért kéri a javaslat elfogadását.

— Helyes! Helyes! — zúgott fel a miniszterelnök beszéde után a t. Ház minden oldalán s miután szólásra senki sem volt feljegyezve, Perczel Dezső elnök a vitát bezárta s a szavazásra feltette a kérdést, melynek eredménye az lett, hogy a képviselőház a közigazgatás egyszerűsítésére vonatkozó javaslatot — Szalay Károly határozati javaslatának mellőzésével — egyhangulag elfogadta.

Öt perc szünet után következett a részletes tárgyalás. Az 1. 2. § ellen nincs észrevétel. A 3. §-nál, mely a két egybehangzó ítélet elleni felebbezést kizárja, felszólal Polónyi Géza. Kérdi, hogy ahol a rendőri bíráskodás joga is a politikai hatóságnak alárendelt közegekre bizva, szabad-e ott a felülvizsgálatot is politikai hatóságra bízni. Nem, szerinte ezt független bíróságra kell ruházni.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy nincs az ellen kifogása, hogy a 3. §-ba az is felvétsék, hogy a felülvizsgálati kérelemnek akkor is van helye, ha a határozat a statutumokat és rendeleteket is sérti. (Helyeslés.)

Barta Ödön kéri a szakaszt újból való átalakítás végett az igazságügyi bizottsághoz visszautasíttatni.

Polónyi Géza benyújtja fentebbi beszédeben körülírt módosítását, melyhez *Szell Kálmán* miniszterelnök hozzájárul, de annak akceptálásával egész új szöveget indítványoz. A 3. §-t ezután Polónyi módosításával és a miniszterelnök új szövegezésében — némi kis házszabályvita után — elfogadta a t. Ház.

Ezzel az idő előrehaladván, az ülés véget ért.

KÜLFÖLD.

Olasz féltékenység. A balkáni kérdések minden oldalról elég komoly színezetet kezdenek felölteni. A macedon kérdés mellett Albania ügye az, mely a monarchiát leginkább érdekli. Olaszország az a hatalom, mely legnagyobb mértékben gravitál Albania felé, s természetesen, ha e kérdés valakinek aggodalomra szolgáltat okot: ez Olaszország. Már multkor *Prinetti* expozéja alkalmából említettük, hogy Olaszország milyen féltékenyen áll résen Albania felé. Most érdekes mesét hallunk egy olasz képviselő szájából a monarchiánk albaniai törekvéséről. *De Marinis* képviselő mondotta a kamarában el, hogy még *Umbertó* király életében *Ferenc József* király Berlinben azért kereste fel a német császárt, hogy beleegyezését vegye Albania annektálásához. Mikor *Umbertó* király ezt megtudta, sajátkezűleg irt levelet, melyben tiltakozik a német császárnál az annektálás ellen. S csakis e levél miatt maradt el az annektálás.

Ez *De Marinis* meséje, de Olaszországról nem szól, mely dolog nem lenne mese, hanem tény. Hogy Olaszország Albániában a porta beleegyezésével nyolc nagyobb városban postahivatalt állított fel. E tény ellensúlyozásaként állítólag *Prinetti* azt mondotta bizalmas körben, hogy szeretné, ha a monarchiával karöltve annektálhatná Albániát.

Mindenesetre érdekes az egész dolog. Tény az, hogy Olaszország Albániában tért foglal napról-napra, s féltékenyen nézi, hogy hátha a monarchiánk is ezt akarná.

Bonyodalom lesz belőle, az bizonyos, de hogy nekünk mire volna jó Albániának annektálása, arra felelni kissé nehéz volna, legalább is korai.

A császár beszél. Az imperator beszélt ismét. Beszédében megalkotott egy új fogalmat, mely talán jövővel bír, ez a *békés hódítás* fogalma. Lelke legyen rajta, hogy miként képzelte el, mert az allegoria, melynek révén megismerkedtünk vele, elég homályos. Az Elbán tartott regatta után mondotta a császár ezt a beszédet. A regattistákhoz intézte, de egyben kiterjeszkedett a haditengerészetre, Németország jövőjére s egy német regattához tartozó ilyen kicsinységre. Egyes részletei ezek a beszédnek: „A regatta elnöke olyan szépen vázolta a vízi sportunk fejlődését, hogy hozzátenni nincs mit. Feladatunk nyugalomban várni a mag fejlődését, mit mi vetettünk el. Bár nincs még olyan hajóhadunk, amilyennek lennie kellene, már is haladunk biztosan előre. A mi jövőnk a vizen van: Minél több hajó megy át német lobogóval az oceánon, kereskedelmi vagy hadi hajó, annál biztosabb a jövőnk, haladásunk. Nagy atyám, Nagy Vilmos császár megmutatta az utat, melyen haladnunk kell, mi tehát ne térjünk le erről az útról, mely a diadal útja. Legyen tehát házam feladata még sok időre az, hogy tevékenységüket békességben előmozdítsa és oltalmazza. Azokban az eseményekben, melyek Kinában lejátszódtak, garanciát találunk arra nézve, hogy az európai béke hosszú időre biztosítva van; mert láttuk, hogy az európai csapatok olyan baráti és bajtársi viszonyban állottak egymáshoz, hogy elképzelhetetlen, hogy ezek fegyveres kézzel álljanak egymással szemben. Ebben a békében remélem; én növelni Németország hatalmát és erejét. Így tehát én, mint a birodalom feje, csak örülök, ha egy német polgár akárhol a világon a német érdeknek meghódít egy pontot. S mikor hajóinkat az Oceánon indolni látjuk, gondoljunk arra, hogy a békés hódítások lesznek utaik célja. Ezek a békés hódítások, melyek gyümölcseit unokáink fogják szedni.”

Hogy eléggé fel tud a császár minden alkalmat használni arra, hogy hódító terveit világgá bocsássa, az elég bizonyíték! Mert, hogy a regatta, versenynek mi köze a békés hódításokhoz, azt az imperator tudja csak!

TÁVIRATOK.

Osztók tartománygyűlések.

Brünn, június 20. A tartománygyűléshez indítványt nyújtottak be, mely azt kívánja, hogy a 120 kilogrammnál könnyebb sertések behozatalát tiltsák el.

Grác, június 20. A tartománygyűlésen ma a választási reformjavaslatot tárgyalták. A javaslat szerint a tartománygyűlésnek, melynek most 63 tagja van, jövőre 73 tagja volna. Arról is szó van, hogy a munkások két képviselőt küldjenek ezután a tartománygyűlésbe.

Amerika kártérítési követelése.

Washington, június 20. A minisztertanács mai ülésén Hayvor államtitkár bemutatta a számadást, mely szerint Amerika összes kártérítési követelése Kinával szemben 25.000.000 dollár.

Anarchisták mozgalmá.

Róma, június 20. A pattersoni anarchista-bizottság elhatározta, hogy Itáliába két embert küld merényletek végrehajtására. Mivel azonban az egyikről az a gyanu derült ki, hogy kém, elvtársai agyonlőtték.

Botháné küldetése.

Köln, június 20. Esti lapok közlése szerint Botháné beszélte el, hogy a burok French tábornokot kétszer fogták el. Először becsületszavát vették, hogy nem fog többet fegyvert, másodszor pedig 1000 fogoly bur harcosért cserélték ki. Botháné azt mondta, hogy férje küzdeni fog, míg egy embere, míg egy tölténye lesz. Minden bur el van készülve a végső küzdelemre. Elpártolásra szó sincs.

De Wett kísérlete.

Durban, június 20. De Wett e hét elején megkísérelte a standertoni vonalon áttörni, de kísérlete nem sikerült.

A Vörös-kereszt expedíciója.

Zürich, június 20. A svájci Vörös-kereszt egyesület azt a kérdést tette az angol kormányhoz, vajjon nem banná-e, ha az egyesület egészségügyi expedíciót küldene Transzváliba.

VIDÉKI KÖZÉLET.

A szegedi tanítónőképző intézet kibővítése. Régi vágya volt Szeged városának, hogy az eddig kétszázalékos bíró tanítónőképző még két osztályt kapjon. Most Dessewffy Sándor püspök értesítette Goller Kristófot, a róm. kath. tanítónőképző igazgatóját, hogy a 3-ik és 4-ik osztály felállítását megengedte a vallás és közoktatásügyi miniszter. Még ez év őszén meg fog nyílni a két osztály.

Plébános választás. Ó-Becsén a róm. kath. hitközség tegnap plébánosokat választott. Mint tudósítónk írja, a belvárosi plébániára Jancs Ferenc helyettes plébánost, a külvárosra Kovács Ferenc káplánt választották meg. Beiktatásuk a jövő hónapban lesz.

Fegyelmi ügyek Borsodban. Miskolcra írja tudósítónk: Ket megyei hivatalnok régóta húzódó fegyelmi ügye nyert a napokban elintézését. A fegyelmi bizottság Vay Elemér bíró főispán elnöke alatt tartott ülésén tárgyalta Czékus Zoltán megyei levéltárnok és Havassy Jenő közigazgatási kiadó fegyelmi ügyeit. Czékus Zoltán azzal volt vádolva, hogy igen hanyagul végezte dolgait, Havassy Jenő pedig hűtlen pénzkezelés miatt került a fegyelmi bíróság elé. Hosszas vita után a fegyelmi bíróság Czékust hivatalába visszahelyezte, de 200 korona pénzbírságra ítélte. Havassy Jenőt pedig hivatalvesztésre ítélte.

A törvények terjesztése.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Hogy a könyv különben sem nagyon kelendő portéka nálunk, az még a gyógyíthatatlan elmebajosok menhelyében sem szorul magyarázatra.

Hogy miképpen ápolják nálunk hivatalosan a könyvvasárlási kedvet, különösen oly könyvek vásárlására nézve, amelyek tartalmának nem ismeretével az állampolgár törvény előtt sohasem mentheti magát, azt nap-nap mellett tapasztaljuk.

A kormány üzleti monopóliumra hajló természete 1883. óta megtiltja, hogy magánkönyvkiadók a törvények és rendeletek szövegkiadását utányomhassák. A szegény parasztnép beveszi ezt a maszlagot és nem nyomja utána. Így hát csak kommentált és ezáltal drágított kiadásait szabad nyomtatni.

A »konkurrens«-szövegkiadások révén, ments Isten, nagyon terjedhetne a törvények és rendeletek általános ismerete. Ennek tehát útját kell állítani a monopóliummal. Van tehát törvény- és rendeletkiadási állami monopólium.

Hallották? Törvény- és rendeletkiadási monopólium. Kiadja a kormány a törvényeket és rendeleteket kseft gya-

nánt. Persze nem veszteni, de nyerni kíván e kseften. Holott terjesztene kellene, még áldozatok, veszteség árán is. Így ma csak vagyonosabb emberek vehetik meg a törvények és rendeletek gyűjteményét. Oly irtó pénzbe kerül, szegény ember épenséggel nem veheti meg. S hogy a kseft hogy vág be, itt a példa:

Nyomatnak valamely miniszteriumban holmi törvényjavaslatot. Ezer példányban. Finom velines luxus kiadásban, hogy drágábbba kerüljön. Került is. 1000 példány költsége 5000 forint. No most ezt a törvényjavaslatot terjesztene kellene. Hadd szóljanak hozzá a közönség köréből. De hát olcsón nem adhatjuk; nem szabad adni; hol maradna a »kincstár« érdeke?

Tehát a tanácsos ur rendeletéből (»a miniszter helyett«) »kiadatik a számfajtságnak, tegyen véleményes jelentést a munka eladási árának megállapítására nézve.« A jelentés meg is születik. Nagy bölcsen rábökik, hogy: »miután az egyezer példány ára 5000 forint, tehát egy példány 5 forintba kerül a kincstárnak, ennél fogva egy példány eladási ára 5 forintban állapítandó meg.«

Meg is állapították. A kutya sem vette. Most »a leltárbéli töröltetés fog elrendeltetni« s a már idejéig mult drága nyomtatványt makulaturaként métermázsa számbra vetik piacra.

Ez a mi praxisunk, de lássuk a többi.

Kiadnak egy népszerű könyvet a pénzügyi állami igazgatásról. A lapoknak is megküldik megheszélés végett. A közönségnek naiv, tájékozatlan része elmegy a könyvkereskedőkhöz s kéri azt a munkát. Nevetve fogadják.

— Hát nem méltóztatott olvasni, hogy ez a magas hivatalnak a kiadásában jelent meg?

— Igen.

— Ám akkor azt is kell tudnia, hogy az csak ott, fenn a várban kapható. Arra pedig legalább is egy fél napot kell rászanni, arca verejtékében a várba felsétálni, vagy kocsin odahajtatni s csak úgy érheti el azt a célt, hogy drága pénzért végre egy példányhoz jusson. Hisz a leszállított áru Londrez-szivarokat is, melyet a vámbázan pénzért adnak, csak úgy veheti meg, ha a »várban« utalványt kér azokra; így van az a könyveknél is, melyeket a magas hivatalok kiadnak.

A mi beamterekink észjárását nem éri el semmi más nemzeté, még a franciáké sem.

Egy másik miniszterium már észretérőbb szeretne lenni. Olcsó iratokat ad ki. De ügyetlen a terjesztésben. Mert mi történik? A munkák késnek, kivannak nyomtatva, a készlet a raktárban feltornyosítva. És most mi lesz? Hogy kerülnek a példányok a közönség közé? Azt hiszi a nyájas olvasó, hogy sietnek az osztályvezetők megkérni a forgalmas, expeditív könyvkereskedőket, hogy terjesszék az iratokat vidéken, mindenfelé, amily uton csak lehet, összeköttetések nagy hálózatának révén!

Dehogyan is! A könyvkereskedőknek kell bélyeges kérelmet benyújtani, hogy kegyeskedjék a magas hivatal néhány példányt hazafias terjesztés céljából bizományba adni! Ekkor azután nagynehezen megindul a terjesztés.

Bizony szomorú állapotok ezek s nagyon itt az ideje, hogy akár a szolgálati pragmatikával, akár más uton ennek a felületességnek vége vessék.

J—i M.

NAPIHIREK.

Budapest, június 20.

(Királynapok Veszprémben) Amint már több ízben megírtuk, a király részt vesz a veszprémmegyei tüzérgyakorlatokon. A veszprémiek a magas látogatásra lázasan készülnek. Hartig Sándor kereskedelemügyi miniszteriumi osztályfőnök a mult héten lent járt Veszprémben, hogy megvizsgálja azokat az utakat, amelyeken a király kocsin a gyakorlótérre fog hajtani és a melyeken a tüzérség átvonul. A király a kabinetiroda által megállapított terv szerint a következő községeket fogja érinteni: Veszprémből Zircbe hajt, innét Rátóthra, ahonnan a vezérkarral Hajmás-Kérre vonul és ugyanazon az uton visszatér Veszprémbe. Itt a püspöki lakot rendezik be a király és kísérete számára, melynek egy része azonban térszűke miatt Fenyvessy Ferenc veszprémmegyei főispánnál lesz elszállásolva. A terv szerint a király ellátogat még Berhidára és Tüskevára is. Fenyvessy Ferenc főispán a munkálatok költségének fedezésére — mely 40.000 koronára rug — külön segélyt kért a kormánytól.

(A Bismarck-émlék.) Berlinből írják, hogy a birodalmi gyűlés palotája előtt álló Bismarck-szobrot felállítására óta napról-napra nagy csapatokban bámulják az emberek.

A szobor talapzata hat méter magas és a szobor még hetedfél méter. Érc-sisakja éppen a birodalmi gyűlés palotája oszlopcsarnokának domborművű felső csúcsáig terjed. A talapzat tizenhét méter széles tért foglal el. A talapzat lábánál térdel az óriás Atlasz, vállán a földgömböt. A talapzat hátsó részén, szemben a birodalmi gyűlés palotájának homlokzatával, Szigfrid kovácsolja kardját. A talapzat jobb oldalán összegörnyedve fekszik egy tigris egy erős nő lábánál, aki balkezeiben tartja a birodalom kormánypalcáját. Balról egy női alak ül egy szfinxen s a történelem könyvéből olvas. A talapzat körül domborművek vannak: Németország mint gyermek, amint járószalagon járni tanul, a német parasztot jelképező Német Miska, akit Germánia anyja fölébreszt álmából, hogy szembeszálljon az ellenséggel, azután a csata és a győzelem, Fönn a talapzaton emelkedik a kancellár hatalmas alakja vértess egyenruhában, érc-sisakja kissé hátra van tolva, egyenes kardjára támaszkodik, s az egész olyan, hogy az ember nem is képzelheti másként a vaskaneellárt.

(Fejérváry Karlsbadban.) A Bud. Tud. jelenti: Báró Fejérváry miniszter, aki betegségből teljesen felgyógyult, pár heti tartózkodásra Karlsbadba utazott.

(Nyomdászok kongresszusa.) A magyarországi nyomdatulajdonosok június 29-én és 30-án Győrön országos kongresszust tartanak, amelyen megalakítják az országos szövetséget. Győr városa a kongresszus megtartására átengedte az új városház dísztermét. A kongresszus 30-án reggel nyolc órakor a következő programmal nyílik meg: 1. A kongresszusi tisztikar megalakítása. 2. Előkészítő bizottság jelentése. 3. Védekezés a tisztességtelen verseny ellen, előadó Knerr Izidor. 4. Papirgyárak versenye, előadó Pletz Fer. Pál. 5. Nyomdaiparnak képesítéshez való kötése. 6. A köteles példányokra és a nyomdaiparra vonatkozó törvények, előadó Szávay Gyula. 7. Egységes munkaárszabály, előadó Árvay Sándor. 8. Állami nyomtatványok és a vidék, előadó Rummy Sándor. 9. A makulatura-gyártás, előadó Knerr Izidor. 10. A sajtó és a nyomdák, előadó Molnár Mór. 11. A vidéki nyomdatulajdonosok országos szövetségének megalakítása (alapszabályok), előadó Láng József. Az előkészítő-bizottság a kereskedelmi minisztertől vasuti kedvezményt kért a tagok számára, de választ még nem kapott. A kongresszuson az osztrák papírérdekeltség egyesülete is képviselteti magát.

(A Rókus-kórház főorvosának halála.) Idősb Siklóssy Gyula dr., a Rókus-kórház főorvosa, egyetemi magántanár, országos ismert, kiváló szemorvos tegnap délután hat órakor meghalt. Egyik fia, Siklóssy József dr. fővárosi ügyvéd esküvőjének napján ragadta el a könyörtelen halál családja köréből. Az esküvő után hirtelen rosszul lett és este hat órakor elhunyt.

(A spanyol király a bikaviadalon.) A bikaviadal a spanyoloknak nemzeti mulatsága. Madridból jelentik, hogy Alfonz, a fiatal spanyol király a napokban megjelent a bikaviadalon, ahol a közönség zajosan üdvözölte királyát. Alfonz király aranyszelencéket adományozott a matadoroknak, kik az elejtett bikát följárlották a nemzeti mulatságot megtisztelő királynak.

(A kultuszminiszter a szépművészeti muzeumban.) Az épülő szépművészeti muzeumot meglátogatta tegnap Wlassics Gyula kultuszminiszter. Fogadására megjelent Kammerer Ernő országgyűlési képviselő, kormánybiztos, továbbá a palota tervezői és építői, akik a minisztert kalauzolták. Wlassics Gyula végigjárta az egész épületet, kísérelve egyik építőállványt a másik után mászta meg s így följutott a szédítő magasságra parkányzatig. A szobor-terem különösen tetszett neki. Kammerer Ernő kormánybiztos hangoztatta az előresz kiépítésének szükségességét. A miniszter eziránt a jövő évi költségvetés keretében készült intézkedni. Másfél órai időzés után Wlassics az egybegyűlt munkások éljenzésétől kísérve távozott.

(Kocsma és iskola.) Nagyfaluból írják nekünk a követhetőket: Nagyfaluban (Baranyam) két év óta éktelenkedik az iskolával szemben a templom közelében egy butik s erkölcsrontó szemérmetlen kihágásaival mételyezi mindkét nembeli fiatalságot. Feljelentés már többször történt. A beszüntetést kérte a képviselő testület és az iskolaszék is. A kir. tanfelügyelő is mindent megtett az ügy érdekében. A pénzügyigazgatóság mult évi dec 29-én az engedélyt levonta, de az megfélebbztetvén, elintézését maig sem nyert. Tisztelettel kérdezzük: Tény e az, hogy ily fontos ügy fél év óta elintézetlenül hever? Tekintve, hogy ily ügyekben sürgősen kell eljárni, mikor kegyeskedik a nm. Pénzügyminiszterium a kérdést megoldani? Nem vittük volna a dolgot a nyilvánosság elé, de már minden türelemből s minden más eszközből kifogytunk.

Kicsoda. Hiába volt azonban minden kérdezősködés, faggatás, a válasz mindig az volt: *nem tudom.* Valóban nem is tudta, mert teljesen elveszítette emlékező tehetségét. Pryce festő, amikor a cikket olvasta, feleségével együtt a szanatóriumba sietett, ahol ráismert leányára. A leány azonban nem ismerte meg a szülőit, sem a család többi tagját, akik időközben szintén odaérkeztek. Az anya kétségbeesetten mondogatta leányának, hogy ő az anyja, elmondott neki ezer apróságot, amire emlékeznie kell, de Pryce Maud csak vállat vont és mosolyogva válaszolt: — Érttem, hogy mit mond, asszonyom, azt mondja, hogy ön az én anyám. Homályosan emlékszem is, hogy láttam már valahol. Ha ön azt állítja, hogy a leánya vagyok, úgy kell hogy legyen, de én nem emlékszem semmire.

A szülők hazavitték leányukat, aki még szobáját sem ismerte meg, ahol éveken át lakott. Minden új volt neki s mindent elfelejtett, csak a beszédet és olvasást nem. A hírlapokban elolvasta saját történetét, de semmire sem tudott visszaemlékezni, csak azokra a dolgokra, amelyek a szanatóriumban történt felébredése után történtek vele. A leányt sok orvos megvizsgálta, de segíteni egy sem tud rajta s azt sem tudják megmondani, hogy mitől homályosodott el az elméje.

— (Merénylet a német trónörökös ellen.) Bochumból jelentik: Mikor a német trónörökös Mindenből Bonnba utaztában a bochumi pályaudvarra érkezett, egy vasúti hivatalnok botjával ráütött annak a kocsinak az ablakára, amelyben a trónörökös ült. A hivatalnokot lefartóztatták és előbb az állomás irodájába, azután pedig a rendőrségre vitték. Ugyátszik, részeg volt. A kihallgatásnál azt mondta, hogy közelről akarta látni a trónörökösöt. A szalonkocsiban alig vették észre az esetet és inkább tréfásan fogták föl.

— **Az osztálysorsjáték** mai húzásánál a közelkező nagyobb nyereményeket húzták ki:

25.000 koronát nyert: 23481.
10.000 koronát nyert: 26817.
3000 koronát nyert: 64985.
2000 koronát nyertek: 22564 66487 94914.
1000 koronát nyertek: 26337 39299 42960 88003.
500 koronát nyertek: 5625 9760 16101 17637 25454 29535 45425 49 65 52322 54 81 58001 65003 70123 82806 87609.
300 koronát nyertek: 1245 6125 7042 7970 10845 11467 12767 14527 17927 19406 32580 33997 36133 46684 49188 50225 59606 67195 69393 69660 76009 76473 77566 78264 78460 80699 81221 83239 89549 93977.
A többi kihuzott számok 80 koronát nyertek.

x 30.000 korona a Concordia sorsjegy főnyereménye. Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a húzás 1901. június 25-én okvetlen megtartatik.

Felhívjuk olvasóink figyelmét Herczeg és Horvát, Budapest, Kerepesi-ut 52. szám alatt, »Adria«-szállóval szemben létező női-divat áruházára.

Azon előfizetőinket, kiknek előfizetése lejárt, arra kérjük, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy a lap szétküldésében fönnakadás ne történjék.

Különösen figyelmeztetjük tisztelt előfizetőinket, hogy úgy az előfizetés megújításánál, valamint minden reklamáció, lakhelyváltoztatás és a lap szétküldésére vonatkozó egyéb felszólalásnál egy címszalagot mellékelni sziveskedjenek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Az Operaház kapuzárása.** A másik állami műintézetünk is bezárta kapuit s elkészítette hivatalos kimutatását az idénről. A lefolyt évben 193 előadás volt, 113 előadásból 5 (öt) premier volt, s az öt új darab közül három magyar szerző műve. Hetvenhárom este adtak darabot francia szerzőtől, a többi estén osztozkodott Wagner mellett az olasz és magyar zene. Legtöbb előadás élt meg Offenbach műve, »Hoffmann meséi« Négy-százharminc koronát vett be az Operaház, s szerzői tantieme gyanánt 14 ezer koronát adott ki, amiből alig 7 ezer korona jutott magyar szerzőnek.

* **K. Hegyesi Mari Nagyváradon.** Érdekes dolgot írnak nekünk nagyváradról. Somogyi Károly Nagyvárad színiigazgató mint, a tudósítás mondja, K. Hegyesi Mari-t a jövő szezóra, mint állandó vendéget szerződtette. A művésznő, aki erre az intendánstól engedélyt kapott, már alá is írta a szerződést.

TÖRVÉNYSZÉK.

Csata a tanyán. A főváros mindenben iskolát csinál a vidéknek. Ha a főváros bur kalapot visel, Bia-Torbágy derék polgárait is a bur főveg díszíti; ha Ocskayt szidják itt, Debrecenben feltétlenül két ember Ocskay miatt veri be egymás fejét, s ha a fővárosi rendőrök brutálisak, mint egy copfos boxer, a szegedi rendőr sem hagyja magát és üt-vág akárcsak tapintatos fővárosi kollegája.

Hogy ez nem fejből kapott mese, azt bizonyítja a szegedi törvényszék előtt lefolyt tegnapi tárgyalás. Sáringer Ignác, Kasza János, Kabók Mihály szegedi lovasrendőrök a múlt év vége felé felültek lovaikra, rezes fringióikat oldalukra kötötték s szerte néztek, hol lehetne rendet „eszközölni.” Széll Gergely korcsmájában szólott a zene mulattak a legények de zavart nem akartak csinálni. Gondolták a rendőrök, mit ér a rendőr, ha nincs valami zavar. És Sáringer Ignác rendőr ur egy csendesen mulató legénynek oda szólott, hogy:

— Bivaly, fogd be a szád, mert ha én befogom, még a zápfogad is hideglelést kap.

A legény nem hagyta szó nélkül a szives felhívást, a rendőr meg folytatta, egyszóval kitört egy olyan hivatalos csata, amelyről Kitchener lord azt jelentette volna: Három óra hosszat tartó igen heves ütközet. Rendkívüli vérengző harc, ellenség összezúzva. Három sebesült, két fogoly!

Ami igaz is. Mert Sáringer a kardjával fejbe vágta Bendét, Bende meg hamisítatlan szegedi bieskájával oldalba szurta Sáringert. A másik két rendőr a többi legényekkel háziag verekedett, mert nem került nyilvánosság elé a lovagias ügyük. A szegedi bíróság képezte a legfőbb generalstabot az ütközet végeredményén s Bendét nyolc napi, Sáringert pedig hat heti fogházra ítélte.

§ **Takács Zoltán és társai.** A tegnapi tárgyalás folyamán kihallgatta az elnök Halász-Szabó János szentesi gazdát, aki Takácsot a kocsiján szállította Bálint József a mezővárosi rendőrségnél volt alkalmazva és ő figyelmeztette a bandát, hogy fővárosi titkosrendőrök keresik a pénzhamisítótak. *Kolsis* Imre beváltott több hamis bankót jó pénzzel, ifj. Kiss Lajos pénzt adott a szövetség céljaira: kihallgatták a feleséget is. Bűnrészesség miatt kihallgatásra kerültek Csapó Etel, egy csinos fiatal leány, Totó Mihály, Ráti-pap Szabó János. A vádlottak nagyobb részt tagadtak. Ma megkezdtek a tanúkihallgatásokat.

NYILTTÉR.

Huzás már kedden

Concordia Sorsjegyek a 1 korona.

Főnyeremény 30.000 korona

ajánl Hecht bankháza IV., Ferenciek-tere 6.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívüli sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asthma, szív, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, súlyos ideg-, vér- és borbajoknál.** Biztos védelem **szívszélhűtés és elmezavar** ellen. 12 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. Egyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr KOVÁCS J. egyet. orvostrnak (Hemopatia) rendelő intézete van

Budapest, V., Váci-körút 18. szám 3.

Bendelés naponta 9—11-g és 3—6-ig. Díjazott leveire válaszel Betegeket intézetén kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabonatőzsde.

A külföld jelentékenyebb termelő vidékei reményteljes aratásnak néznek eléje. Amerikában az őszi búzát már aratják és az eredmény megfelel a várakozásnak. A tavaszi búzája Amerikának, melyben tavaly határozott rossz termése volt, kitűnően áll és gazdag eredményt enged reményleni. Déloroszország természeti kilitása elég jó, míg a Balkánállamok vetései a leg jobb reményekkel kecsegtetik az ottani gazdákat. Északnémetország termése nagy részt elveszett, de úgy látszik, hogy ez a berlini tőzset már keveset befolyásolja, mert megnyugtató körülménynek veszi az export-államok jó kilátásait.

Franciaországban az időjárás kedvezőtlen, és aggodalmakra ad okot. Tényleg az árak emelkedésben vannak, és a buza néhány nap óta

vagy fél frankkal felszökött. A lisztárak szintén emelkednek.

Általában jelentékeny árvariációk nem voltak az utóbbi időben a nemzetközi piacon, és a hangulat mindennél meglehetősen nyugodt.

Nálunk a készáruüzlet vonatottá és nehézkessé vált. A malmok vételkedve csappant és a héten körülbelül csupán 70.000 mm. vettek meg, végeredményében talán 10—15 fillérrel olcsóbban.

Megemlítésre méltó, hogy a múlt napok egyikén egy tétel kitűnő provenienciájú 78—79 kgr. garantált sulyu tiszavidéki búzát 8.05 koronájával adtak el augusztusi szállításra akkor, amidőn a szokvány-buza októberre circa 8.25 korona volt, tehát vagy 20 fillérrel olcsóbban mint közönséges, internationalis 76 kgr. sulyu 4 százalékos keveréket tartalmazó búzát. Szomorú jelenség ez, mert ezáltal önkénytelenül értéket adnak az előttünk gyűlöletes szerb búzáknak. Ez ugyanis kellő kezeléssel a szokvány-minőségre előállítható és szokvány-buza gyanánt szállítható.

Téves lenne tehát feltenni azt, hogy a szerb-terméket, úgy mint az elmúlt esztendőben más utra terelik, és nem Magyarországot árasztják el vele, mert a szokvány eladásokkal helyet csinálnak neki a börzianerok.

Nem volt elegendő tehát az örlési forgalom beszüntetése arra, hogy az aránylag csekély vámmal terhelt szerb-buzát kiszorítsuk, hanem szükséges lenne más radikális rendszabályt alkalmazni, hogy megóvjuk hazai termésünket attól, miszerint az a silány minőségű áru a mi általában elismert kitűnő minőségű termékünk árát devalválja.

Az osztrák földmívelésügyi miniszterium tegnap adta ki hivatalos jelentését a terméstről. A kilátások ezen jelentés szerint Cseh és Morvaországban jó közepes, Ausztriában és a többi tartományokban közepes. Általában pedig a jelentés nagyon felületes, és azt a benyomást nyújtja, hogy maguk a jelentés csinálók sem ismerik a helyzetet jobban, mint az, aki nem csinált soha vetési jelentést.

A mai üzlet nem volt lannyha. Elkelt 13500 mm. buza valamivel magasabb áron. Zab ellenben szilárd, mert Bécs és Csehország erősen keresi, és fizet paritás Bécs augusztus 10—15-ikig szállítandó áruért 7.10/15 koronát.

A határidőüzlet elég élénk volt és zárul délben:

októberi buza 8.12/13.
" rozs 6.90/91.
" zab 6.34/35.
juliusi tengeri 5.48/49.
tengeri 1902 májusra 5.20/21.

Készáruüzlet.

Buza elkelt:
Tiszavidéki 200 mm. 7.85 k. 100 mm. 78 k. 8.25 korona, 700 mm. 78 k. 700 mm. 79 k. 8.40 korona, 1000 mm. 77 k. 8.20 korona, 400 mm. 79 k. 8.20 korona, Felső, 800 mm. 75 k. 7.90 korona Budára, három hónapra.
Pestvidéki 50 mm. 73 k. 50 mm. 79 k. 7.875 korona, három hónapra.
Tolnai 800 mm. 7.43 k. 800 mm. 7.84 k. 8.071/2 korona, három hónapra.
Raktár 2350 mm. 77 k. 8.20 korona, mind három hónapra.
Bácskai 100 mm. 75 k. 8.00 korona, három hónapra.
H.-M.-Vasárhelyi 1500 mm. 7.73 k. 8.20 korona, három hónapra.
Báráti 3800 mm. 76 k. 7.85 korona, mind három hónapra.
Rozs 100 mm. 7.20 korona, pp. (új) 500 mm. 6.90 korona, pp. aug. 15. készpénzfizetés mellett mind három hónapra.
Cinqüantín 700 mm. 6.17 korona, pp. három hónapra.

Értéktőzsde.

Az előtőzsde tartott irányzattal indult, az üzlet folyamán azonban csakhamar gyöngült, zárlat felé pedig ismét megszilárdult. A forgalom mérsékelt maradt.

Megnyitáskor jegyeznek:

Osztrák hitelrészvény — 664.— —
Magyar hitelrészvény — 668.— —
Korona járadék — — 92.75 —
Jelzálog hitelbank — — 448.— —
Rimamurányi — — — 478.50 —
Leszámitolóbank — — — 426.— —
Államvasut — — — 663.25 —
Déli vasut — — — 103.— —
Városi villamos — — — 298.50 —
Közuti villamos — — — 690.— —

A tisztelt hölgyközönség szives figyelmébe
ajánljuk **óriási áruházunkat**, melyben most bámulatos olcsó árakért kaphatók a legújabb divatu **női ruhák** és felöltők.

Elegáns bál ruha ————— 10-15 frtig
Francia selyem batisztruha ——— 8-12 .
Elegáns selyem moiré ruha arany díszszel 25-30 .
Alkalmas pongis ruha ————— 15-20 .
Valódi angol szövet ruha ————— 15-30 .

Elegáns utcai szövet ruhák ——— 10 frttól felj.
Elegáns női palotát ————— 12-16 frtig
Serpenti köpeny ————— 14 frt
Porköpeny finom liszterből ——— 4-60 frt
Tiszta selyem blous remek színek — 4-60 frt

Ugyanaz dus aranydíszszel ——— 5-50 forint
Serpentin-aljak szövetből ——— 3-50 frt. felj.
Selyem-aljak ————— 7 frt és felj.
Dupla széles ruhakelmék méterenkint 25 krtól feljebb.
Francia batiszrok 35, 45, 60 kr., a legújabb színekben.
Gyászruhakelmék dupla széles 35, 45, 60, 75 kr és 1 frt.

Nagyban és kicsinyben.

Gyászruhák 4 óra alatt készítettnek.

Herczeg és Horvát

Budapest, VII. kerület, Kerepesi-ut 52. szám alatt. Adria-szállóval szemben.

SZÍNHÁZAK.

Péntek, 1901. június 20.

NÉPSZÍNHÁZ.

Milliók a hó alatt.
Kezdeté fél 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Mozgó fényképek.
Kezdeté fél 8 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ.

Báró és ballerina.
Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia-Színház.

A föld körül.
Kezdeté fél 8 órakor.

Látszerészi és fényképező cikkek

HATSCHER MIKSA (ki 47 évig volt a Váci-utczában) most IV. ker. Eskü-ut 5. sz. a. Clo-tild-palotába, a Belvárosi kávéház mellé tette át üzlethelyiségét. Szemüveg v. orrszorítók 1 frttól; ugyanezek jegéből 5 frttól feljebb, kitüntetett látesők 4 frttól feljebb. Műszemek nagy választékban. Fényképező-gépek 75 kr., illetőleg 3 frttól feljebb. Fényképek főleg jelmezképek és arcképek.

A ki jó sérvkötőt akar, forduljon bizalommal alanti céghez.

Ajánlja kizárólag saját gyártmányú sérvkötőt, háskötőt, egyenestartót, suspensoriumot, valamint az összes betegápoláshoz szükséges kötszereit. Készít minden testeknek Orthopedfüzőket, mellábrakat és kezeket és minden e szakmába vágó kötszereket. Hivatkozom arra, hogy számos éven át a külföldön, kórházakban, mint sebészeti kötszerész dolgoztam és munkám a legelső tanároknál a legjobbnak bizonyult. Sérvkötő megrendelésnél kérem a test körméretét és hogy jobb, bal vagy kétoldalú sérvkötő szükséges. Ára egy oldalra 4 frttól 6 frtig, két oldalra 8 frttól 10 frtig. Kizárólag egyedüli főraktár valódi francia és angol gummi és halhólyag különlegesekben, tuczatja 120 krtól 6 frtig. Párizsi óv-spongya Saletti-Sponges, tuczatja 4 frttól 6 frtig. Pessarium oclusivum méhvédő, hölgyeknek nélkülözhetlen, darabja 1.50 frt. Megrendeléseket pontosan eszközöl a legnagyobb diszkrétó mellett.

RADVANYIL.

sebészeti kötszer-gyáros

Budapest, VII., Erzsébet-körut 36.

Kérjen mindenki ingyen árjegyzéket.

BUTOR

készpénzért vagy részletfizetésre legolcsóbban

Fuchs Bódognál

Budapest, József-körut 26. sz.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Valódi javított Kapczin-kenőcs Rheuma, C s u z, Köszvény,

Idősegy időjárás, hűlés, idegfej és mindenemű esontbántalmak ellen kítűnő hatásnak bizonyult szer. Egyszeri bedörzsölés után a legkínosabb fájdalmakat és esontbántalmakat megszünteti.

Kis tégely 1 kor., nagy tégely ára 2 kor.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban.

Az ár és 35 fillér postaköltség beküldése után bérmentve vagy utánvétellel küldi

SZABADY JÁNOS gyógyszerész

Budapesten, VII., Damjanich-utca 2/M.

Jöjjenek hozzám,

ha elegáns és tartós cipőket akarnak vásárolni. Kizárólag saját gyártmányomat tartom, melyek tartósságáért jótállással szavatolok. Óriási választék, bámulatos olcsó árak mellett. Vidéki rendeléseket jobban eszközlök, mintha az illető személyesen választotta volna. Nem tesztelőkész-

séggel kicserélek vagy a pénzt visszaadom.

Férfi vikszos cipő, egy darabból, erős talp	3.-
Férfi vikszos betétes cipő, elegáns kivitel	3.20
Férfi vikszos ellüfűzős cipő, gavallér forma	4.-
Divatos barna vagy sárga bagaria, előlkapcsos	4.-
Szaloniak, keztüdbőrszár, fűzős vagy cugós	4.-
Box Calf, borjubőr fűzős cipő	4.-
Legújabb fekete vagy sárga kerékpárcipő	2.80
Női finom zergebőr, cugós, 16 cm. magas szár	3.-
Női finom zergebőr, fűzős cipő	3.30
Szaloniak, fűzős vagy cugós	3.50
Divatos barna vagy sárga fűzős cipő	3.40
Fekete vagy barna zerge félcipő	2.20

Több száz divatos ábrákkal ellátott árjegyzékem, mértékveséi utasítással együtt ingyen és bérmentve. Mindennemű finom fekete és sárga kenőcsök.

Agulár Ede BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 1. A New-York palotával szemben. Kérem a címre ügyelni.

RITKA ALKALOM

GYÖNYÖRŰ DISZES KÖTÉS.

OTTHON

Az «Otthon» remek képeket, elbeszéléseket stb. foglal magában. Határozottan állítjuk, hogy mindenki, ki ezen művet megkötés, rendkívül meglesz elégedve.

Két teljes kötet (12 füzet) «Otthon» 98 és 1899. évfolyam fényes díszkötésben kötve 8 forint bolti ár helyett 2 frt 80 kr.

Megrendelhető a Magyarországi kiadóhivatalban.

Magyar királyi államvasutak.

18664/901.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

A Győr állomáson levő fűtőházak fedelein alkalmazandó felülvilágítók és szelelok előállítása körül teljesítendő munkák biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebbi adatok, valamint az ajánlati minta a pályázati feltételek, nemkülönben az egyezmény tervezete az alóírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának hivatalos helyiségében (Külső Kerepesi-ut szemben a keleti p. udvarral) és győri osztálymérnökségünknel (Győr 12. kir. város székháza) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb f. é. június hó 28-án déli 12 óráig a jobbpárti üzletvezetőség tutsárságánál nyújtandók be következő felirattal: „Ajánlat a győri fűtőházak fedeleinek átalakítására.”

Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi június hó 27-ig déli 12 óráig 900 korona azaz kilencszáz korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebbi árfolyama szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadhatnak el.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le. Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek tértvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó. Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fenn.

Budapest 1901 június hóban.

A m. kir. államvasutak budapesti jobbpárti üzletvezetősége.

(Utánnomás nem díjazatik.)

68996/901 szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a jövő 1902 évben esetleg 6 éven át szükséges öntött vasalkatrészek szállításának biztosítását óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi június hó 11-én déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig f. évi június hó 10-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, a mennyiségek, ugyszintén a különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak anyag- és leltár-beszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 75) megtekinthetők.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága

(Utánnomás nem díjazatik.)

Czimbalmaim,

melyek az illetékes zenekapacitások által minden tekintetben a legkitűnőbbeknek vannak elismerve és így a hazai és külföldi kiállításokon az első díjat nyerték, 75 frttól különböző árban kaphatók. Mint-hogy ez idő szerint a czimbalomnak pedálján és belső szerkezetén utóérhetetlen találmányom van, így javításokat és átalakításokat is elfogadok, a hang javulásért és tartóságért kezességet vállalok.

Habits Antal

hangszerkészítő mester.
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 42. sz. és Vörösmarty-utca 16. szám.

Arjegyzéket bérmentve küld.

Csillárok

égszes- és villamvilágításra egy jelentékeny gyári raktár átvétele következtében mélyen leszállított árakon eladó.

Faragó Ferencz
Andrássy-út 46., Gyártea sarok. Ugyanott szerelések is olcsón fogadtatnak el.

Egyházi szerek,

lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók:
Szűts és társánál,
Budapest, IV. Ujvilág-utca 2. sz.

Lószőrmatracz

8 részű 15 kg. súlyban színvaiból 14 forintért kapható, míg a készlet tart. Budapest, IV. keszteréz-körút 26. sz. 1. kárpitosnál.

Butoriparosok,

Nemes és Lengyel Budapest, IV., Keoske-méti-utca 6. sz. I. em., ajánlják dusan felszerelt raktáraikat, saját készítményű fa- és kárpitos munkákban.

Ügyes női ruhavarrónő házhoz keresetlik. Cím a kiadóhivatalban.

Lakás kerestetik

első emeleten, mely két kisebb egymásba nyíló és egy-egy nagyobb külön bejárattal udvari szoba is lehet, előszoba és konyhával. — Ajánlatok ár megjelölése mellett „LAKÁS” címen e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Gazdatiszt

jelenleg 2000 holdas birtokban alkalmazva, helyét változtatni óhajtja. Igényei legszerűebbek. Címe: Burg L. Sima, Szatmárn.

Kötő,

valódi székely konyha. Ebéd, vacsora 20 forintért, a Fehérvári szálloda éttermében Ürömszéki, Budapest-ut.

Magyarország leghírnevesebb ásvány-gyógyforrásai

Bikszádi
gyógyit mint a drága Selters. A **Sztojhai**
azonos a karlsbadival.
Bérlők: **Almer Lajos és Károly, Nagybánya.**

Mentő
poloska-irtószer a leghatásosabb, nem hagy foltot, a poloskának, úgy minden rovarnak még a petéit is kiirtja. Ezen szer használatát után sohasem lesz a lakásban, úgy a butorban sem poloska vagy féreg. Kapható 30, 40 kr és 1 frtos üvegekben, **Bettelheim Zsigmond és Tsa, Budapest, Calvin-tér 7.**

Vegyszerek, gyógyszerek, kószerek, pipere- és illatszerek, ajánlható legjobb bevásárlási forrása

KARTSCHMAROFF A.
szereosen drogeria **BUDAPEST,**
VIII., Kerepesi-út 39. sz.

Butorozott
udvari szoba, külön bejárattal első emeleten Népszínház és Technologia közelében kiadó. **VIII., Népszínház-utca 18., I em. 16. ajtó.**

Egy vidéki fiu
hentes-tanoncnak felvétetik **Weber György** hentes-mesternél Budapest, II., Zsigmond-utca 7. sz.

Zongora
teljesen jókarban 130 frt-ért hurcolkodás miatt eladó. **Népszínház-utca 18. I. emelet 16.**

Magyar királyi államvasutak.

72616/901. számhoz.
PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1902. évi január hó 1-től 1904. év végéig szükséges ráspolyok és reszelők szállítására nyilvános pályázatot hirdet.

Ezen ráspolyok és reszelők szállítására a magyar kir. államvasutaknál érvényben levő 122,291/96. számú általános és a 114,022/92. számú reszelők és ráspolyokra vonatkozó különleges szállítási feltételek, a rajzok és minták mérvadók és kötelezők.

Az említett feltételek, szabványrajzok és határozmányok, valamint az ajánlati űrlapok az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési (AIII.) szakosztályánál, Budapest, Andrássy-út 73. szám, II. ik emelet 43. ajtó, a minták pedig a budapest-józsefvárosi állomáson levő központi szertárban, a pályázati határidőig naponként a hivatalos órák alatt megtekinthetők, különben pedig a feltételek és rajzok az igazgatóság nyomtatvány-, illetve tervtárából, a megszabott árak lefizetése mellett; a pályázati részletes feltételek és az ajánlati űrlap 1—1 példányá pedig az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál díjtalanul megzerezhetők.

A pályázati felhívás teljes szövege és az ajánlati űrlap ezenkívül valamennyi vidéken székelő üzletvezetőségénél is megtekinthetők.

Minden ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a pályázati és szállítási feltételeket szabványrajzokat és mintákat jól ismeri és kötelezőknek elfogadja.

Az ajánlat kizárólag e célra készült és az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál 1—1 példányban ingyen kapható űrlapon állítandó ki. — Ugyanott meg tudhatók a szállításra vonatkozó közelebbi módokat is.

A lepecsételt, aláírt és kellő bélyeggel ellátott ajánlatok a magyar kir. államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési (AIII.) szakosztályához címezve, legkésőbb 1901. évi július 17-én délelőtt 12 óráig be- küldendők illetve ott átadandók és ezek borítékára világosan rávezetendő: „Ajánlat 72,616/901. számhoz ráspolyok és reszelők szállítására.”

Az ajánlott tárgyak értékének 5 százaléka készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban bánatpénzre legkésőbb 1901. évi július 16-án déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak főpénztáránál leteendő.

Nyertes szállító ezen bánatpénzt 10 százalék óvadékra tartozik kiegészíteni.

A bánatpénz letétele az ajánlatban ugyan felemlítenő, a letét bánatpénzről szóló letéti jegy azonban nem csatolandó az ajánlatához.

Budapest, 1901. évi május hóban.
Az igazgatóság.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Sándor gyere haza

minden meg van bocsájta, nem bánlak, dacára, hogy elkövetted azt a könnyelműséget, hogy másutt vásároltál cipőt, holott tudnod kellene, hogy Agulár mily előnyöket biztosít, minden cipőért 1 évig jótáll, ingyen ad egy tégely guzi-kenőcsöt, mely megakadályozza a bőr repedését. Nem tetsző cipőket visszavesz és a pénzt visszaadja. Vidékre minden csomagot portómentesen küld és csak 30 kr. számít. Ingyen ad képes árjegyzéket, mértéknek pedig elég, ha papírlapra harisnyába állva a lábtalpot lerajzolod, remélem belátod hiúsádat.

Férfi víxbőr sima cipő, erős	3.—	Női zergebőr cugos v. fűzős	3.—
Férfi víxbetétes, finom kiv.	3.20	Divatos barna fűzős cipő	3.—
Elegáns víx fűzős-cipő	3.40	Zergebőr gombos, elegáns	3.50
Divatos barna bagarin fűzős	3.80	Selyem-lasztin, cugos	2.60
Elegáns szalonlak fűzős	4.—	Félcipő, barna vagy fekete	2.40
Párisi divat box-cawl, föltűnő elegáns fűzős v. gombos	4.50	Párisi divat box-cawl, fűzős v. gombos, feltűnő eleg.	4.—

Agulár Dávid fia Budapest, Deák-tér 6. Király-utca sarok.

GUMMI
— és halhólyag különlegességek, —
valódi francia és angol gyártmány, teljesen biztos és ártalmatlan **Roule 1, 2, 3, 4, 5, 6** frt tucattja, **halhólyag 2, 3, 4, 5, 6** frt tucattja, **Copotes ameri-cans 2, 3, 4, 5, 6** frt tucattja. **Pessarum oclusivum** 60 kr, 3 frt 50 kr darabja.
Magyar orvosi Műszertárban
Budapest, Kerepesi-út 32. sz. a Rokus-körházal szemben.
Arjegyzék ingyen, sárt borítékban.
— 10 frtnyi megrendelésnél 20% engedmény. —

Legszébb alkalmi ajándék! **Kedvezmény** Gyönyörű kivittel!

MAGYARSÁG előfizetőinek.

A ki a „MAGYARSÁG” kiadóhivatalába egy fényképet küld,

5 forintért kap egy életnagyságu
gyönyörű kivitelű **platin-arc-képet** pompás kartonon, 50 cm. szélességben és 65 cm. magasságban.

Vidékre, csomagolással és díjmentes szállítással 5 frt 60 kr.

Megrendelésnél az összeg fele kiadóhivatalunkba előre beküldendő, a másik fele utánvétellel (Budapestben az átvételnél) lesz kiegyenlített.

Feltűnő olcsóság! **MAGYARSÁG** Legalkalmasabb meglepetés!

Kiadóhivatala

Budapest, IX., Calvin-tér 8. szám alatt.